

УДК 1(091):167.2

DOI: <https://doi.org/10.17721/2523-4064.2025/12-19/23>

Павло СОБОЛЄВСЬКИЙ, канд. філос. наук, докторант

ORCID ID: 0009-0002-6894-7244

e-mail: pavlo.sobolevsky@gmail.com

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФІЛОСОФІЇ ПОВСЯКДЕННОЇ МОВИ: КОНТЕКСТУАЛІСТСЬКИЙ ПІДХІД

Вступ. Наголошено, що в сучасній епістемологічній дискусії контекстуалістський підхід до знання, зокрема його звернення до повсякденної мови та повсякденного вжитку, часто піддається критиці. Основна теза цієї критики полягає в тому, що апеляція до мовної інтуїції та практик повсякденного спілкування не може сама по собі слугувати належною підставою для прийняття теоретичних зобов'язань, закладених у таких практиках. Підкреслено, що повсякденне мовне вживання, хоча й репрезентує певні епістемічні інтуїції, не має достатньої нормативної сили, щоб виправдати поділ на різні типи знання, зокрема на знання за низькими (знання L) і високими (знання H) стандартами. Отже, контекстуалістський аргумент, що покладається на мінливість змісту тверджень на кшталт "S знає, що P" залежно від контексту, не витримує критики, оскільки його мовна основа є емпірично слабкою і теоретично необґрунтованою. Означено, що стратегія подолання таких контраргументів полягає у зверненні до напрацювань філософії повсякденної мови, які доводять доречність аналізу висловлювань природної мови в межах наукового та філософського пізнання.

Методи. Здійснено концептуальний аналіз ключових епістемологічних понять із метою встановлення чітких розрізень між різними формами знання – зокрема між знанням за низькими стандартами (знання L), знанням за високими стандартами (знання H) та знанням за середніми стандартами (знання M). Застосовано метод історико-філософської реконструкції, зокрема здійснюється систематичний аналіз філософських джерел і сучасного теоретичного доробку задля визначення місця методології філософії повсякденної мови в межах сучасної епістемології.

Результати. Розкрито, що ключова проблема, яка постає у зв'язку зі знанням H, полягає в його повній нефункціональності в межах практичної епістемології. Концепція знання, що вимагає абсолютної певності, не лише не виконує жодної комунікативної функції, а й робить будь-яке твердження про знання неможливим. Аргументовано, що всі акти комунікації та практичної взаємодії, що передбачають посилення на знання, втратили б сенс, якби єдиною допустимою нормою залишалося знання за стандартами інфалібілізму.

Натомість визначено, що знання у сенсі фалібілізму (знання L) має як теоретичне, так і прагматичне обґрунтування. Збереження концепту знання L дає змогу не лише здійснювати осмислену епістемічну диференціацію (наприклад, між обґрунтованим переконанням та здогадкою), а й підтримує нормальне функціонування мови. У цьому контексті знання L не є спрощеною формою знання, а радше фундаментальним інструментом когнітивної навігації в умовах епістемічної обмеженості.

Висновки. Обґрунтовано, що між знанням H і знанням L немає можливості теоретичного компромісу. Ці дві концепції втілюють несумісні епістемічні інтуїції, і будь-яка спроба інтеграції їх у межах єдиної теорії приречена на невдачу. Теоретик знання має здійснити свідомий вибір між ними, і цей вибір, за логікою представленого аргументу, повинен схилитися на користь фалібілізму. Таким чином, доведено, що в контексті філософії мови концепція фалібілізму знання постає не як компроміс, а як єдина життєздатна основа для побудови послідовної теорії пізнання.

Ключові слова: сучасна філософія, філософія повсякденної мови, лінгвістична філософія, контекстуалізм.

Вступ

У сучасній епістемологічній дискусії контекстуалістський підхід до знання, зокрема його звернення до повсякденної мови та повсякденного вжитку, зазнає ґрунтовної критики. Основна теза цієї критики полягає в тому, що апеляція до мовної інтуїції та практик повсякденного спілкування не може сама по собі слугувати належною підставою для прийняття теоретичних зобов'язань, закладених у таких практиках. Повсякденне мовне вживання, хоча й репрезентує певні епістемічні інтуїції, не має достатньої нормативної сили, щоб виправдати поділ на різні типи знання, зокрема на знання за низькими (знання L) і високими (знання H) стандартами. Отже, контекстуалістський аргумент, що покладається на мінливість змісту тверджень на кшталт "S знає, що P" залежно від контексту, не витримує критики, оскільки його мовна основа є емпірично слабкою і теоретично необґрунтованою.

Мета статті. Визначити ключові стратегії застосування методології філософії повсякденної мови для розв'язання сучасних проблем аналітичної філософії та епістемології.

Методи

У межах дослідження здійснено концептуальний аналіз ключових епістемологічних понять із метою встановлення чітких розрізень між різними формами знання – зокрема між знанням за низькими стандартами (знання L),

знанням за високими стандартами (знання H) та знанням за середніми стандартами (знання M). У дослідженні також застосовується метод історико-філософської реконструкції, зокрема здійснюється систематичний аналіз філософських джерел і сучасного теоретичного доробку.

Результати

Погляди на знання, засновані на інтуїціях здорового глузду, становлять значний інтерес для сучасної епістемології, зокрема в контексті відповіді на скептичні виклики. Історично однією з головних форм звернення до здорового глузду була філософія повсякденної мови, яка прагнула реконструювати значення епістемічних термінів на основі звичних мовних практик. К. Лавлор (Krista Lawlor), зокрема, зазначає: "Дж. Остін хотів би, щоб філософи вийшли за межі розкладання традиційних філософських проблем і дослідили явища; дослідження починається з вивчення наших філософських переконань, заснованих на здоровому глузді" (Lawlor, 2020, р. 11). Альтернативну, але суміжну стратегію запропонували епістемологічні контекстуалісти, які припускають, що зміст висловлювань про знання змінюється відповідно до варіацій у контексті мовлення. Зазначається, що попри певні методологічні розбіжності, обидва підходи збігаються у своїй залежності від апеляції до повсякденного мовного вжитку.

У сучасній епістемології простежується глибокий конфлікт між двома типами інтуїцій щодо природи

знання. З одного боку, існує набір інтуїції, що підтримують скептицизм і орієнтовані на високостандартну, картезіанську модель знання, згідно з якою будь-яка можливість помилки є несумісною зі знанням. Така модель (*знання Н*) передбачає, що знання вимагає достовірності або принаймні епістемічної непогрішності. З іншого боку, у повсякденному житті функціонує низько-стандартна фаліблістська концепція знання (*знання L*), згідно з якою суб'єкт може "знати, що *P*", навіть якщо теоретично залишається можливість помилки. Контекстуалісти намагаються узгодити ці суперечливі інтуїції, пропонуючи теорію, згідно з якою істинні умови тверджень про знання залежать від контексту. Це підтверджує К. Бах: "Важливо зазначити, хоча контекстуалісти на цьому не наголошують, що контекстуалізм не означає, що твердження, виражене певним реченням, що приписує знання у певному контексті, може мати різні значення істинності в різних контекстах" (Бах, 2005, р. 55). Натомість інваріантисти (*invariantists*) наполягають на уніфікованому підході до знання, який передбачає фіксовані критерії істинності незалежно від мовленнєвих або прагматичних умов.

У контекстуалістській інтерпретації семантики епістемічних термінів вихідною є теза про контекстуальну чутливість виразу "знає". Як і у випадку з прикметниками на кшталт "високий", "великий" чи "плаский", значення висловлювань, які містять поняття "знає", варіюється залежно від контексту. М. Вольф (M. P. Wolf) зазначає: "Висловлювання "Я знаю, що я не є мозком у бочці" і "Я знаю, що зараз друкую на комп'ютері" вступають у суперечність лише за умови, що припускається інваріантна концепція знання. Якщо ж визнати, що кожне з цих тверджень використовується у різних епістемічних контекстах із різними стандартами – високими в першому випадку і низькими в другому – тоді їхнє одночасне істинне вживання не створює логічної суперечності" (Wolf, 2018, р. 67). У цьому сенсі контекстуалізм пропонує збереження інтуїтивної правомірності повсякденних атрибуцій знання.

Утім, контекстуальна модель не обмежується лише дихотомією *знання Н* і *знання L*. Теоретично передбачається наявність багатьох можливих стандартів, контекстуально зумовлених особливостями як суб'єкта знання, так і його атрибута. Ці стандарти варіюються від найвищих, притаманних "скептичним контекстам" (*skeptical contexts*), до середніх і нижчих, що актуалізуються у звичних або практичних обставинах. Водночас, попри множинність можливих контекстів, з аналітичною метою М. Вольф визначає три умовні категорії: *знання Н*, *знання М* та *знання L*, де *знання М* відповідає середнім стандартам, прикладом яких є ситуація С. Коена (S. Cohen) з перевіркою аеропорту.

М. Блум-Тільман (M. Blome-Tillmann) пояснює цю ситуацію так: "Мері та Джон перебувають в аеропорту Лос-Анджелеса, розглядаючи можливість полетіти певним рейсом до Нью-Йорка. Вони хочуть знати, чи має цей рейс пересадку в Чикаго. Вони чують, як хтось запитує пасажера, Сміта, чи знає він, чи рейс зупиняється в Чикаго. Сміт переглядає маршрут рейсу, який він отримав від туристичного агента, і відповідає: "Так, я знаю – він має зупинку в Чикаго". Виявляється, що Мері та Джон мають укласти дуже важливий діловий контакт в аеропорту Чикаго. Мері запитує: "Наскільки надійний цей маршрут? Він може містити друкарську помилку. Вони могли змінити розклад в останню хвилину". Мері та Джон погоджуються, що Сміт насправді не знає, що літак зупиниться в Чикаго. Вони вирішують уточнити у авіаагента" (Blome-Tillmann, 2018, р. 625).

М. Вольф вважає, що для більшості науковців контекстуалізм не є теорією знання, а радше теорією семантики поняття "знати". Таким чином, коли стверджується, що "S знає Н, що P", або "S знає L, що P", ідеться не про різні типи знання як такі, а про різні умови істинності відповідних речень у залежних від контексту мовних ситуацій. Відповідно, будь-яке використання таких понять, як *знання Н* або *знання L*, варто розуміти як скорочений спосіб посилання на атрибуції знання за високими чи низькими стандартами в межах відповідних мовних контекстів.

Контекстуалізм та філософія повсякденної мови. Контекстуалісти стверджують, що істинні умови речень, які приписують знання, залежать від мовного та практичного контексту, в якому ці речення висловлюються. Отже, контекстуалісти апелюють до інтуїції, що виникають у повсякденному мовному вжитку, щоб обґрунтувати свою тезу: зміст твердження на кшталт "S знає, що P" не є фіксованим, а змінюється залежно від контексту його вживання. У нефілософських, повсякденних контекстах такі твердження зазвичай відповідають нижчим епістемічним стандартам і тому вважаються істинними відносно звичайного рівня обґрунтування. Натомість у філософських контекстах мовці підвищують стандарти обґрунтування до рівня, який вимагає виключення навіть найвіддаленіших можливостей помилки, і тому в подібних випадках приписування знання вважається хибним або недоречним.

К. ДеРоуз (K. DeRose) зазначає: "Найкращими підставами для прийняття контекстуалізму щодо атрибуції знань є те, як речення, що приписують *знання* (і заперечують *знання*), використовуються у звичайних нефілософських розмовах: те, що звичайні мовці вважатимуть "знанням" в одних нефілософських контекстах, вони заперечуватимуть в інших" (DeRose, 1992, р. 172).

Критики контекстуалізму вказують на те, що навіть якщо мовці дійсно змінюють свої атрибуції знання залежно від контексту, з цього ще не випливає, що таке мовне використання є епістемологічно виправданим або теоретично незаперечним. Використання певного поняття визначенням чином може розкривати не лише семантичні інтуїції, а й глибші – філософські, теоретичні або ідеологічні зобов'язання, які підлягають критиці. Норми мовного вжитку не є нейтральними: вони часто втілюють певні уявлення про світ, які можуть бути застарілими або морально неприйнятними.

У межах філософії мови та епістемології спостерігається ростучий інтерес до методологічного значення звичайного мовного вжитку як джерела обґрунтування філософських проблем. Зокрема, дискусії навколо контекстуалізму показують, як мовні інтуїції та семантичні шаблони звичайного вжитку можуть трактуватися як важливі, а іноді – як вирішальні чинники у виправданні певних теоретичних позицій. Проте подібні аргументи не є новими, вони мають аналогії у більш традиційних філософських доменах. Наприклад, у 1952 році В. Стейс (W. T. Stace) стверджував, що приписування свободи волі має визначатися тим, як відповідний термін уживається у повсякденному мовленні. Філософ зазначав: "Це покаже, що вживання терміна в повсякденному значенні є критерієм для оцінювання правильності визначення. І саме цей принцип я застосую до свободи волі. Я покажу, що індетермінізм – це не те, що маєтись на увазі під фразою "свобода волі" в її загально-вживаному вигляді" (Stace, 1953, р. 262). Проте, як зазначає М. Вольф, приписування свободи волі, як і приписування знання, має не лише дескриптивне, але й нормативне значення. Тобто воно зумовлює певні етичні, соціальні або правові

наслідки, і тому його обґрунтованість не може бути вичерпно встановлена лише через емпіричне спостереження за мовною практикою.

Цей факт ілюструє фундаментальне обмеження методу філософії повсякденної мови як засобу вирішення філософських суперечок. Хоча такий метод може ефективно фіксувати, як саме слово функціонує в мові – тобто його природне значення – він не здатен сам по собі встановити, чи є це значення теоретично або нормативно виправданим. М. Вольф вважає: "Таким чином, метод філософії повсякденної мови може підказати нам, що коли ми кажемо "S знає, що P" у звичайному контексті, ми висловлюємо твердження "S знає L, що P"; це, у свою чергу, може означати, що S має право ігнорувати певні віддалені можливості" (Wolf, 2018, p. 625). Проте одне лише спостереження цього факту – що мовці, мовляв, "зазвичай так роблять" – не пояснює, чому таке ігнорування має бути допустимим з погляду теоретичної раціональності. П. Франко зауважує: "Це нагадує методологічну рекомендацію Дж. Остіна (Austin, 1956) про те, що ми повинні ігнорувати питання про істинність чи хибність "на деякий час" (Franco, 2021, p. 88).

Таким чином, звернення до звичайного вжитку може відігравати роль емпіричного свідчення щодо усталених мовних практик, однак цього недостатньо для обґрунтування змістовного філософського висновку. Цей урок стає очевидним не лише на прикладі слова "знає", але й щодо понять із виразною нормативною компонентною – таких як "зромадянин", "шлюб" чи "свобода волі". Той факт, що певна спільнота використовує слово в усталеному значенні, не є гарантією, що це значення витримує критичну перевірку – моральну, епістемологічну чи метафізичну. Теоретичні категорії можуть і повинні піддаватися перегляду, навіть якщо це означає переосмислення мовної інтуїції чи звичного способу вживання. Є. Фішер зазначає: "Подібна спантеличеність є відмінною рисою, прикладами якої є скептичні проблеми та проблеми причинності, свободи волі, сприйняття. Ці проблеми з'являються через інтуїтивні лінії мислення, які виключають те, що здоровий глузд визнає як знайомий факт" (Fischer, 2023, p. 102).

У відповідь на це зауваження прихильники контекстуалізму, зокрема ті, хто працює в руслі філософії повсякденної мови, можуть заперечити, що їхні підходи є більш тонкими та витонченими. Наприклад, К. ДеРоуз розробив специфічну методологію, яку сам називає "методологією прямолінійності". Вона передбачає, що особлива увага приділяється простим, природним, позитивним і негативним твердженням мовців у межах досліджуваного фрагмента мови, і надає високого пріоритету тому, щоб ці висловлювання були істинними. Хоча К. ДеРоуз не ототожнює інтуїтивну правильність мовного вжитку з теоретичною істинністю відповідного приписування, він вважає ці інтуїції найвагомішим типом доказу, що має характер "взаємно підсилювальних ланцюгів" (DeRose, 1992, p. 913).

Згідно з ДеРоузом, коли мовці приписують знання у контекстах на кшталт "L" (із низькими епістемічними стандартами) або заперечують знання в контекстах "H" (із підвищеними вимогами), і роблять це з очевидною доречністю, ми маємо вагомі підстави вважати, що ці висловлювання істинні. Аргумент полягає в тому, що не можна відповідально стверджувати те, що є хибним із позиції мовця, який не має помилкових переконань про релевантні факти. Якщо ж уявні випадки контекстуалізму не припускають, що мовці помиляються щодо таких фактів, тоді – з погляду ДеРоуза – істинність цих приписувань випливає з того, що вони зроблені доречно.

Інші представники контекстуалістського табору висувують подібні аргументи: якщо поняття на кшталт "знати" зазвичай використовується певним чином, а мовні інтуїції підтверджують це як належне вживання, тоді це нібито становить вагомих доказ того, що такі приписування знання є істинними. Утім, критики справедливо зазначають, що усталене мовне використання не має автоматичного нормативного статусу. Іншими словами, закріплення певного способу вживання поняття у повсякденній мові не слугує достатньою підставою для визнання відповідної теоретичної позиції як обґрунтованої.

М. Вольф надає критику контекстуалізму з позицій, що ставлять під сумнів здатність виключно лінгвістичного підходу забезпечити належне вирішення фундаментальних філософських питань. Наголошується, що концепція знання, яка спирається на знижені стандарти епістемічного виправдання (*знання L*), не може вважатися теоретично обґрунтованою лише на підставі її усталеності в повсякденному мовленні. Факт застосування таких критеріїв у звичайних мовних практиках не засвідчує їх нормативної виправданості. Відкритим залишається питання: навіть якщо докрасичний стан відповідає нижчим стандартам, чи є підстави вважати його *знанням* у нормативному сенсі – тобто таким станом, що легітимно підлягає епістемічному прийняттю?

Окреслений підхід відрізняється від традиційної позиції скептицизму, згідно з якою нижчі стандарти знання недосяжні. Натомість порушується фундаментальне питання: чи слід вважати досягнення цих нижчих стандартів достатнім для визначення *знання*? Це розглядається як питання вибору епістемологічного стандарту, що потребує концептуального розмежування між різними моделями *знання*. Замість гармонізації *знання H* (високі стандарти) та *знання L* (низькі стандарти) пропонується розглядати їх як взаємовиключні концепції, які не можуть співіснувати без внутрішніх суперечностей. За такої позиції надається перевага *знанням L*, тоді як *знання H* відкидається як надмірно вимогливе. Таким чином здійснюється спроба обґрунтувати нормативну валідність епістемічних практик, не відкидаючи самих скептичних інтуїцій, а демонструючи доцільність застосування обраного стандарту.

Дискусія і висновки

Ключова проблема, яка постає у зв'язку з *знанням H*, полягає в його нефункціональності в межах практичної епістемології. Концепція знання, що вимагає абсолютної певності, не лише не виконує комунікативної функції, а й робить будь-яке твердження про знання епістемічно неможливим. Усі акти комунікації та практичної взаємодії, що передбачають посилання на знання, втратили б зміст, якби єдиною допустимою нормою залишалися знання за стандартами інфалібілізму.

Натомість *знання L* має як теоретичне, так і прагматичне обґрунтування. Його легітимність може бути простежена в загальних практиках раціональної аргументації та комунікації. Збереження концепту *знання L* дає змогу не лише здійснювати осмислену епістемічну диференціацію (наприклад, між обґрунтованим переконанням та здогадкою), а й підтримує нормальне функціонування мови, твердження, та колективної координації дій. У цьому сенсі *знання L* не є просто спрощеною формою знання, а радше фундаментальним інструментом когнітивної навігації в умовах епістемічної обмеженості.

Принципи філософії повсякденної мови стають таким чином важливим методологічним підґрунтям, доводячи необхідність збереження певних лінгвістичних практик

і концепцій (таких як *знання L*), оскільки вони слугують важливим комунікативним та практичним інтересам. Існує прагматичний аспект для прийняття та підтримки *знання L*, яке ґрунтується на його корисності для комунікації.

Список використаних джерел

- Austin, J. L. (1956). A Plea for Excuses: The Presidential Address. *Proceedings of the Aristotelian Society*, 57, 1–30.
- Bach, K. (2005). The Emperor's New Knows. In G. Preyer & G. Peter (Eds.), *Contextualism in Philosophy: Knowledge, Meaning and Truth* (pp. 51–89). Oxford University Press.
- Blome-Tillmann, M. (2018). Skepticism and Contextualism. In D. E. Machuca & B. Reed (Eds.), *Skepticism: From Antiquity to the Present* (pp. 620–633). Bloomsbury Academic.
- DeRose, K. (1992). Contextualism and knowledge attributions. *Philosophy and Phenomenological Research*, 52(4), 913–929.
- Fischer, E. (2023). Critical ordinary language philosophy: A new project in experimental philosophy. *Synthese*, 201(3), 1–34.
- Franco, P. L. (2021). Ordinary language philosophy, explanation, and the historical turn in philosophy of science. *Studies in History and Philosophy of Science*, 90, 77–85. <https://doi.org/10.1016/j.shpsa.2021.09.009>
- Lawlor, K. (2020). Common sense and ordinary language: Wittgenstein and Austin. In R. Peels & R. van Woudenberg (Eds.), *The Cambridge Companion to Common Sense Philosophy* (pp. 1–25). Cambridge University Press.
- Stace, W. T. (1953). *Religion and the modern mind*. Macmillan & Co. Ltd.
- Wolf, M. P. (2018). The ordinary language case for contextualism and the relevance of radical doubt. *Contemporary Pragmatism*, 15, 66–94.

References

- Austin, J. L. (1956). A Plea for Excuses: The Presidential Address. *Proceedings of the Aristotelian Society*, 57, 1–30.
- Bach, K. (2005). The Emperor's New Knows. In G. Preyer & G. Peter (Eds.), *Contextualism in Philosophy: Knowledge, Meaning and Truth* (pp. 51–89). Oxford University Press.
- Blome-Tillmann, M. (2018). Skepticism and Contextualism. In D. E. Machuca & B. Reed (Eds.), *Skepticism: From Antiquity to the Present* (pp. 620–633). Bloomsbury Academic.
- DeRose, K. (1992). Contextualism and knowledge attributions. *Philosophy and Phenomenological Research*, 52(4), 913–929.
- Fischer, E. (2023). Critical ordinary language philosophy: A new project in experimental philosophy. *Synthese*, 201(3), 1–34.
- Franco, P. L. (2021). Ordinary language philosophy, explanation, and the historical turn in philosophy of science. *Studies in History and Philosophy of Science*, 90, 77–85. <https://doi.org/10.1016/j.shpsa.2021.09.009>
- Lawlor, K. (2020). Common sense and ordinary language: Wittgenstein and Austin. In R. Peels & R. van Woudenberg (Eds.), *The Cambridge Companion to Common Sense Philosophy* (pp. 1–25). Cambridge University Press.
- Stace, W. T. (1953). *Religion and the modern mind*. Macmillan & Co. Ltd.
- Wolf, M. P. (2018). The ordinary language case for contextualism and the relevance of radical doubt. *Contemporary Pragmatism*, 15, 66–94.
- Отримано редакцією журналу / Received: 25.04.25
Прорецензовано / Revised: 12.05.25
Схвалено до друку / Accepted: 26.05.25

Pavlo SOBOLIEVSKYI, PhD (Pilos.), Doctoral Student
ORCID ID: 0009-0002-6894-7244
e-mail: pavlo.sobolevsky@gmail.com
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

MODERN INTERPRETATION OF THE ORDINARY LANGUAGE PHILOSOPHY: A CONTEXTUALIST APPROACH

Background. *In current debates about knowledge, the contextualist approach – especially its reliance on how people use the word "know" in everyday conversations – has faced growing criticism. The core issue is this: just because something is commonly said doesn't mean it should be taken as a solid basis for building a theory. Everyday ways of speaking may reflect certain habits or intuitions, but they don't automatically justify splitting knowledge into different types – like "low-standard knowledge" (L-knowledge) and "high-standard knowledge" (H-knowledge). In short, the contextualist argument, which claims that what counts as knowledge depends on the situation, doesn't hold up. Its reliance on linguistic habits is too weak to support the weight of its theoretical conclusions.*

Methods. *This study uses conceptual analysis to clarify how different kinds of knowledge are understood – particularly the difference between low-, medium-, and high-standard knowledge. It also draws on historical and philosophical research, including a close look at major thinkers and recent theories.*

Results. *One key finding is that high-standard knowledge (H-knowledge) – the kind that demands complete certainty – doesn't work in practice. It adds no real value to how we talk, reason, or act together. If only infallible knowledge counted, most everyday claims to "know" something would fall apart. Worse still, the kind of extreme doubt used to justify H-knowledge is destructive – it erases even ordinary, useful knowledge and breaks down our ability to think or act with any confidence.*

In contrast, low-standard knowledge (L-knowledge), where certainty isn't required, proves both useful and defensible. This idea traces back to thinkers like N. Malcolm and fits well with how we actually reason and communicate. Keeping this fallible – but functional – idea of knowledge allows us to tell the difference between informed belief and mere guesswork. It also helps language and teamwork function effectively. So L-knowledge isn't a weaker form of knowing – it's a practical tool for dealing with uncertainty and making decisions.

Conclusions. *The paper argues that H-knowledge and L-knowledge can't be combined into a single theory. They come from fundamentally different ways of thinking about what it means to "know". There's no middle ground here: a choice must be made. And the better choice, as argued, is fallibilism – the view that knowledge can still be valid even if it isn't perfect. Radical doubt still plays an important role in philosophy, but it shouldn't push us to demand impossible standards. Instead, it should remind us why more flexible, realistic standards work better. In the end, the fallibilist approach doesn't represent a compromise – it's the only workable foundation for a consistent and useful theory of knowledge.*

Keywords: *modern philosophy, ordinary language philosophy, linguistic analysis, contextualism, epistemology.*

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The author declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; or in the decision to publish the results.